

## **Omeliya fil-Festa titolari ta' Marija Assunta Inkurunata**

*Santwarju arċipretali ta' Marija Assunta Inkurunata, iż-Żebbuġ*

*Il-Hadd 20 ta' Awwissu 2023*

*L-E.T. Mons. Anton Teuma, Isqof ta' Għawdex*

### **L-ASSUNTA TURINA KIF TKUN PARROĊĊA**

Nixtieq dalgħodu nirrifletti ftit magħkom, imma nixtieq li tkun riflessjoni tagħna kollha ma' xulxin. X'jagħmel parroċċa? Il-knisja sabiha? L-istatwa titolari? Ir-rikkezzi li hemm fil-knisja? Kieku l-parroċċa kienet il-knisja, konna ngħidu li l-parroċċa hi mużew, jew inkella esibizzjoni kontinwa, u fiż-żmien tal-Festa tilhaq il-quċċata tagħha. Mela x'jagħmel il-parroċċa? Il-banda tar-raħal flimkien mal-kor? Kieku l-parroċċa kienet il-banda u l-kor, konna ngħidu illi l-parroċċa hija skola mużikali, kumpanija tal-kant. X'jagħmel il-parroċċa? L-armar sabiħ li għandna fit-toroq? Kieku l-parroċċa hija l-armar sabiħ fit-toroq u l-ħwejjeg sbieħ li għandna fil-knisja, konna ngħidu li l-parroċċa kienet gwardarobba li kull tant u tant toħroġ u turi x'għandha barra fit-triq. X'jagħmel il-parroċċa? In-nar li jsir fil-Festa? Kieku konna ngħidu li l-parroċċa hi ħafna storbu matul ġimgħa li mbagħad jgħaddi u jisparixxi. X'taħsbu li jagħmel il-parroċċa? Tgħiduli n-nies. Lanqas in-nies ma jagħmlu l-parroċċa. Il-qassis, il-kappillan. Lanqas il-kappillan ma jagħmel il-parroċċa. Il-qassisin. Lanqas il-qassisin ma jagħmlu l-parroċċa. Mela x'inh i din il-parroċċa?

Tgħiduli: 'Qed tkellimna fuq il-parroċċa fil-Festa tal-Assunta?'. Iva, illum tassew f'loku li nitkellmu dwar x'inh i l-parroċċa. Ejja nippruvaw inħarsu ftit lejn il-ġrajja tal-Vanġelu li smajna (Lq 1:39-56) u niffukaw ftit fuq dak li qed niċcelebraw. Jekk dak kollu li nagħmlu fil-knisja, l-armar, il-banda, in-nar, aħna bħala bnedmin, jekk dak kollu li nagħmlu ma jorjentaniex lejn fejn hi miexja Marija, mela dan kollu ma jiswa għal xejn, jew jiswa għal affarijiet oħra, imma mhux biex inkunu parroċċa. Jiswa biex ngħidu: 'Kellna festa sabiha', jiswa biex ngħidu: 'Għandna knisja sabiha', jiswa biex ngħidu: 'Għandna opri mużikali tal-ġenn', sbieħ u fihom il-valur tagħhom, u tajbin, imma mhum iex parroċċa, ma jagħmlux parroċċa.

Ippruvaw ifthu ftit widnejkom dalgħodu, intom u aħna kleru – jien magħkom –, biex nippruvaw nilqgħu dik li hija l-aħbar ta' Ġesù, l-aħbar ta' Alla fuq il-parroċċa, u nippruvaw nifhmu x'inh i l-parroċċa, fid-dawl tal-Vanġelu li smajna. Il-Vanġelu beda hekk: "F'dawk il-ġranet Marija qamet u marret tħaffef lejn l-gholjiet" (v. 39). Tiftakruh dan il-vers? Liema kien u dawk il-ġranet? X'gara qabel preċiż fil-Vanġelu ta' San Luqa? Qabel preċiż Marija kellha l-esperjenza tas-smiġ tal-Kelma tal-anġlu (Lq 1:26-38), illi ħabbrilha li se ssir Omm Alla. Kif ngħidu 'Omm Alla' aħna mill-ewwel ninqatgħu mill-art u ngħidu: 'Mhix biċċa tagħna dik'. Ejjew niftakru fil-fatt illi Alla kellem lil Marija u li meta semgħetu qaltlu: "Hawn hi l-qaddejja tal-Mulej, ħa jkun minni skont kelmti" (v. 38). U hawn diġà tibda l-parroċċa, hawn nibdew nirraġunaw. Il-parroċċa l-ewwel u qabel kolloxx hi n-nies. Liema nies? Dawk li bħal Marija jisimghu l-Kelma ta' Alla u jippruvaw ipogġuha fil-prattika. Dawk huma n-nies li nistgħu nsejnhom parroċċa. Hawn hu l-bidu.

Mela diġà għandna punt importanti. Fil-parroċċa tagħna, fil-parroċċi l-oħra tad-Djoċesi, hemm realtazjiet ta' katekezi taż-żgħar. Għandna l-katekiżmu tat-tfal għax bilfors! Ħafna minnhom għall-Ewwel Tqarbina għax bilfors! Mhux it-tfal għax bilfors; il-ġenituri għax bilfors, aħna l-kbar għax bilfors. 'U għax flok żewġ lezzjonijiet ma jagħmlux waħda? U għax flok tlieta ma ngibuhomx darba?'. Aħna parroċċa jew m'aħniex? Il-parroċċa tingabar madwar il-Kelma ta' Alla u tismagħha. Il-katekiżmu tat-tfal, imma dak tat-tfal. L-adolessenti, iż-

żgħażgħ, dawk għandhom il-gruppi. U aħna l-adulti? Azzjoni Kattolika, Leġjun ta' Marija, il-ftit li jmorru... u l-oħrajn? Ir-realtà tas-smiġ tal-Kelma ta' Alla fejn hi? Le, m'aħniex parroċċa. Mhux qed ngħid għal din ir-realtà biss, imma għar-realtàjiet kollha l-oħra tad-Djoċesi. Jekk aħna ma nisimghux il-Kelma ta' Alla, jekk m'aħniex f'realtà li bħal Marija tisma' l-Kelma u tipprova tirrifletti fuqha u twestaqha fil-ħajja tagħha, m'aħniex parroċċa.

X'taġhmel Marija wara li tisma' l-kelma tal-aṅġlu? Il-Vaṅġelu jgħidilna li hi tqum, tħaffef u tmur għand Elizabetta. X'jiġifieri tqum, tħaffef u tmur għand Elizabetta? Kif tmur għand Elizabetta din Marija? Imqanqla mill-kelma li semgħet. Meta aħna nisimghu l-Kelma, mill-ewwel titfagħna għand l-oħrajn, mill-ewwel iddaħħalna f'relazzjoni tajba mal-oħrajn. San Luqa jsemmi li Marija u Elizabetta mtlew it-tnejn bl-Ispirtu s-Santu, bi spirtu ta' ferħ kbir. Dawn kienu ferħanin, relazzjoni mimlija bil-ferħ. Mela kif Marija tisma' l-Kelma ta' Alla, b'Ġesù fiha, bil-Kelma ta' Alla fiha, kif jiġrilna aħna meta nisimghuha tassew... bil-Kelma ta' Alla fija wara li smajtha, jien immur u ma nistax niġġieled, jien immur nipprova naghmel mhux biss paċi, imma nipprova ngħin, inħobb, naqdi, inferraħ.

Mela l-parroċċa hi l-komunità ta' nies illi semgħu l-Kelma ta' Alla u jippruvaw jgħixu bejniethom bħal aħwa, f'komunjoni, jippruvaw iżommu bejniethom l-ispiritu tal-imħabba ta' Ġesù. "Minn dan jagħraf kulhadd li intom dixxipli tiegħi" (Ġw 13:35)... Minn kemm għandkom knejjes sbieħ? Minn kemm taġhmlu Festa kbira? Ma qalx hekk Ġesù, imma "minn kemm thobbu lil xulxin", mill-imħabba ta' bejniethom. Ir-riskju xi jkun meta ma nismax il-Kelma ta' Alla? Ir-riskju jkun li l-gruppi kollha li aħna ngħidulhom parti mill-parroċċa jispiċċaw f'kunflitt wiehed mal-iehor. Il-membri tal-gruppi li jkollna fil-parroċċa, billi m'hemmx is-smiġ tal-Kelma ta' Alla u l-ispiritu ta' Alla bejniethom, allura se nidhlu f'kunflitt. U hafna drabi dawn il-kunflitti nibqgħu nkaxkruhom. Mhix parroċċa għax m'hemmx is-smiġ tal-Kelma ta' Alla, m'hemmx l-Ispirtu ta' Alla li fir-relazzjonijiet ta' bejniethom jorbotna, jagħmilna komunità, jagħmilna familja.

Imma x'jagħmlu iktar Marija u Elizabetta? U kif jagħtuna dawl fuq kif għandha tkun il-parroċċa? Marija u Elizabetta jibdew jifirħu b'xulxin. Diġà semmejnha l-komunjoni, imma dawn jibdew ifaħħru lil Alla. U hawn tiġi ċ-ċelebrazzjoni tal-Ewkaristija, dak li qegħdin naghmlu. Il-quddiesa li qegħdin naghmlu suppost mhix għajr festa, espressjoni tal-komunjoni ta' bejniethom u tar-risposta tagħna lil Alla wara li smajnieh ikellimna. Imma x'jiġri meta ma nkunx smajt il-Kelma ta' Alla jien u meta ma jkunx hemm komunjonijiet bejniethom? Il-quddiesa x'tibda tfisser? Maġija. Ha mmur il-quddiesa nitlob grazzja. Ha mmur il-quddiesa biex inkun qdejt dmiri. Ha mmur il-quddiesa għax imdorri mmur il-quddies. Le, fqira wisq hekk il-quddiesa! Il-quddiesa mhix għajr meta flimkien – Marija u Elizabetta ma' xulxin jifirħu, l-Ispirtu ta' Alla bejniethom – infahħru lil Alla għal dak kollu li qed jagħmel magħna, b'mod speċjali għall-Kelma tiegħu li kontinwament jagħtina, li taġhmina l-ħajja biex ngħixu.

Aħna għandna bżonn tal-Kelma ta' Alla biex ngħixu, inkella ngħixu kontinwament fil-problemi tagħna, fid-dwejjaq tagħna, fid-diskussjonijiet tagħna, fil-ħmerijiet tagħna, jekk ma tkunx il-Kelma ta' Alla li terfagħna 'l fuq. Allura l-Ewkaristija, iċ-ċelebrazzjoni – għandna l-Magnificat, ir-radd ta' ħajr u t-tifhir lil Alla – tfisser ringrazzjament, dak li qed naghmlu dalgħodu. Imma dak li jsir kull nhar ta' Hadd, dak li jsir kuljum. Għalhekk il-komunità Nisranija tiltaqa', tiċċelebra kuljum, biex twieġeb lil Alla għas-sejħat tiegħu li jagħmel permezz tal-Kelma.

Imma x'taġhmel iktar Marija, jgħidilna l-Vaṅġelu? Marija toqgħod ma' Elizabetta għal tliet xhur biex taqdiha. Il-Kelma ta' Alla li nisimghu, bħal Marija li tisma' lill-aṅġlu, toqgħina

f'komunjoni, f'għaqda, f'rabta shiha ma' xulxin, tghinna, tqanqalna biex niċċelebraw l-Ewkaristija u nifirhu flimkien. Iva, għandna dritt nifirhu flimkien u nfahhru lil Alla flimkien, imma wkoll tagħmilna qaddejja ta' xulxin. Il-parroċċa hi dik il-komunità ta' nies li hsiebha f'dawk in-nies li għandhom il-problemi, mhux biex ittaqtaq fuqhom, mhux biex inhossuna ahjar għax dawk għandhom il-problemi u tagħna mhumie x kbar daqs tagħhom; imma biex tghin, biex taqdi, biex tmur tghinhom, biex tmur issostnihom, isservihom. Marija tibqa' ma' Elizabetta għal tliet xhur.

Mela l-parroċċa hija komunità li tisma' l-Kelma ta' Alla, tintrabat iktar ma' xulxin, f'komunjoni ma' xulxin bis-sens, tfaħhar lil Alla fiċ-ċelebrazzjonijiet tal-Ewkaristija, fil-Liturġija, u mbagħad taqdi lil xulxin, b'mod speċjali lil dawk li huma l-iktar batuti. Jekk ma jkollniex dan l-orjentament, allura ma nistgħux ngħidu li hemm parroċċa. Nistgħu ngħidu li hemm raħal, imma mhux parroċċa. X'differenza tagħmel meta l-banda, tan-nar, tal-armar, tal-kumitat tal-Festa, is-saċerdoti, ngħaddu kollha kemm ahna minn dan il-proċess – mhux darba, imma kontinwament – tas-smiġħ tal-Kelma ta' Alla u l-komunjoni kontinwa bejnietna! Għiduli intom dik il-koppja li tkun tisma' kontinwament il-Kelma ta' Alla fil-ħajja tagħha, il-kunflitti li jinqalghu fid-dar kif tghixhom, b'liema hila kapaċi ssolvi l-problemi, għax hemm Alla f'nofshom! Għiduli intom liema liema kumitati bejniethom ma jiftehmux, jekk hemm il-Kelma ta' Alla, ta' veru! Noqogħdu naqra attenti. Ara ma nimmaġinax jien, Isqof, jew ahna l-qassisin, illi ahna għandna l-Kelma ta' Alla u intom m'għandkomx! Ara naħsbu jew nimmaġinaw ahna l-qassisin li l-Kelma ta' Alla ahna nisimghuha u nippruvaw ngħixuha, u intom le! Għax kollha qegħdin f'baħar wieħed, fl-istess ilma. Dan li qed ngħid, qed ngħidu l-ewwel u qabel kolloxx għaliha, għalina illi l-Mulej sejhilna biex inkunu ragħajja.

Il-kelma parroċċa hi kelma sabiħa ħafna, ġejja mill-kelma li juża San Luqa fil-Vanġelu ta' Għemmaws (Lq 24:13-35), meta jgħid li waqt li kienu mexjin dawk fit-triq, daħal wieħed barrani f'nofshom. U biex jgħid il-kelma *barrani*, San Luqa juża żewġ kelmiet Griegi, *para* u *ikon*. Digà hemm il-kelma *parroċċa* ddoqq fihom: *para* u *ikon*. Il-parroċċa hi l-*para* u *ikon*: dak il-barrani huwa xi ħadd li qiegħed ġo nofshom imma jirraguna b'mod differenti, jaħseb b'mod differenti, iħoss b'mod differenti. Hu barrani, qiegħed ġo nofshom, *para* – fil-qrib; imma *ikon* – barrani għalihom. Fil-qrib u barrani għalihom! Inkella x'jigħrilha l-parroċċa? Tispicċa tintgħagen mal-bqija tar-realtajiet l-oħra tal-ħajja u ssir kumpanija finanzjarja, issir azjenda li trid tagħmel il-*performance* 'l hawn u 'l hemm... jekk ma jkunx hemm dawn l-elementi: smiġħ tal-Kelma ta' Alla, komunjonijiet ta' bejnietna, ċelebrazzjonijiet tal-Ewkaristija ta' veru, imma dawn kollha jridu jkun hemm għall-qadi tal-foqra.

Imma dan kollu x'għandu x'jaqsam mal-Assunta, ma' Marija mtellgħa fis-Sema? L-Assunta lilna taqbadna minn xagħarna kollha kemm ahna llum u tghidilna: 'Intrefgħu naqra 'l fuq!'. Mhix kwistjoni tal-Parroċċa taż-Żebbuġ, imma kwistjoni ta' Għawdex kollu u forsi ta' bnadi oħra wkoll, imma jiena minn Għawdex tagħna jinteressani l-iktar. Kemm għandna bżonnu dan l-ispiritu tal-Assunta li jerfagħna 'l fuq, għax kultant ahna mingħalina li qed nagħmlu parroċċa, imma ma nkunux għajr fl-ingranaġġi u fid-dinamiċi tal-materjalizmu, fil-loġika tar-raġunament tad-dinja li ngħixu ġo fiha! U nibdew nirraġunaw bl-istess mod: 'Għax dak għamel hekk u jien nagħmel hekk', u għax 'trid tpattihielu'...

Ejjew nitolbu lil Marija biex tghinna. Din hi l-aħħar Festa ta' Santa Marija li qed niċċelebra din is-sena, imma nixtieq nitlobbiha verament, għad-Djoċesi kollha tagħna, biex tghinna ninqalghu ftit mill-materjalizmu, minn din il-loġika azjendali ta' kumpanija li kultant il-parroċċi tagħna jsibu ruħhom fiha, b'ħafna sforzi sintendi. Jien ma nistax hawnhekk ma nirrikonoxxi il-ħafna sforzi tal-kappillani, tal-qassisin u tal-ħafna voluntiera li jippruvaw

jghinu, imma nahseb li importanti nkunu ffukati, inkunu nafu x'ahna naghmlu, ghax nistghu nsibu ruhna qed naghmlu haga minghalina li hi tajba u fil-fatt ma tkunx.

Marija Mtellgha s-Sema, idhol ghalina lkoll.